

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 7Co/141/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1116225416
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Harvancová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2019:1116225416.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Harvancovej a členov senátu JUDr. Blanky Podmajerskej a Mgr. Adely Unčovskej, v právnej veci žalobcu: T. X., B. XX.XX.XXXX, O. X. P.W. C. XXX, XXX XX W., zastúpený JUDr. Lubomírom Müllerom, euroadvokátom, Symfonická 1496/9, Praha 5, Česká republika, proti žalovanej: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, Bratislava, o odškodnenie vo výške 719,33 eur, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I zo dňa 16.02.2018, č.k. 7C/60/2016-76, jednomyseľne takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie sa p o t v r d z u j e.

Žalovanej sa proti žalobcovi nepriznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu žalobcu zamietol (výrok I) a žalovanej nepriznal nárok na náhradu trov konania (výrok III).

2. Rozhodnutie právne odôvodnil ust. § 1 ods.1,2, § 23 ods. 1, § 23 ods. 3, § 24 ods. 1, 2, § 33 ods. 2 zákona č. 119/1990 Zb. o súdnej rehabilitácii (ďalej len „zákon č. 119/1990 Zb.“), § 1 ods. 1, § 2 ods. 1 písm. a), § 2 ods. 2 zákona č. 18/1992 Zb. o civilnej službe (ďalej len „zákon č. 18/1992 Zb.“). Vecne zamietajúce rozhodnutie zdôvodnil tým, že i keď žalobca bol uznesením Okresného súdu Bratislava I zo dňa 11.12.2015 č.k. 3Nt/13/2015-37 pre analogiam súdne rehabilitovaný podľa ust. § 33 ods. 2 zákona č. 119/1990 Zb., uvedené automaticky neznamená nárok na odškodnenie podľa zákona č. 119/1990 Zb.. Súd prvej inštancie vzhliadol na to, že zákon č. 119/1990 Zb. je voči iným zákonom upravujúcim odškodňovanie neprávom odsúdených osôb zákonom špeciálnym, preto má jeho úprava prednosť pred inými zákonmi. Pri posudzovaní nároku žalobcu zohľadnil ustanovenie § 33 ods. 2 zákona č. 119/1990 Zb., v ktorom je ustanovené obdobie, na ktoré sa ustanovenie tohto zákona použijú, a to obdobie od 25.02.1948 do 01.01.1990. Nakoľko k pozbaveniu osobnej slobody žalobcu došlo v období od 27.08.1996 do 15.05.1997, súd prvej inštancie ustálil, že v danom prípade nemožno postupovať podľa ust. zákona č. 119/1990 Zb., preto nárok žalobcu posúdil ako nedôvodný a žalobu zamietol.

3. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa ust. § 255 ods. zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“). Nakoľko žalovaná výslovne vyhlásila, že si trovy konania neuplatňuje a zo súdneho spisu žiadne trovy žalovanej nevyplývali, súd prvej inštancie rozhodol tak, že žalovanej náhradu trov konania nepriznal.

4. Proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, a to z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci(§ 365 ods. 1 písm. h) C.s.p.). Poukázal na to, že nezákonnosť

väznenia preukázal právoplatným uznesením Okresného súdu Bratislava I zo dňa 11.12.2015 č.k. 3Nt/13/2015-37, ktorým bola per analogiam prehlásená jeho účasť na súdnej rehabilitácii podľa zákona č. 119/1990 Zb.. Mal tak za to, že keďže bol nevinne väznený má právo na primerané odškodnenie . Dal do pozornosti, že je potrebné vzhliadnuť na to, či odsudzujúci rozsudok trvá, alebo bol právoplatne zrušený, alebo nahradený iným rozsudkom. Podľa jeho názoru sa ust. § 33 ods. 2 zákona č. 119/1990 Zb. vzťahuje nielen na rehabilitáciu, ale aj na odškodnenie. Poukázal na čl. 5 ods. 5 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čl. 36 ods. 1,3 Listiny základných práv a slobôd a čl. 46 ods. 1,3 ústavy SR, v ktorých je garantované právo na odškodnenie v prípade nezákonného väznenia. Na základe uvedeného žiadal, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil a žalobe vyhovel a priznal mu nárok na náhradu trov konania.

5. Podaním doručeným súdu prvej inštancie dňa 15.05.2018 žalobca doplnil argumentáciu o rozhodnutie Okresného súdu Bratislava I zo dňa 22.02.2018 č.k. 8C/90/2016-38, v podobnej veci.

6. Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu nevyjadrila.

7. Odvolací súd preskúmal vec v rozsahu a medziach dôvodov odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 a § 378 ods. 1 C.s.p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p.), keďže sa nejednalo o prípad, v ktorom by bolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, nariadenie pojednávania si nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je podané dôvodne.

8. Odvolací súd, prihliadajúc na obsah súdneho spisu a z neho vyplývajúci skutkový stav, nezistil v postupe súdu prvej inštancie žiadne vady týkajúce sa procesných podmienok (§ 380 ods.2 C.s.p).

9. S prihliadnutím na obsah súdneho spisu a z neho vyplývajúci skutkový stav sa odvolací súd v celom rozsahu po skutkovej a právnej stránke stotožňuje (§ 387 ods. 2 C.s.p.) s dôvodmi týkajúcimi sa odvolaním napadnutého rozsudku prvoinštančného súdu, v ktorom súd prvej inštancie dostatočne zodpovedal na v konaní nastolené otázky majúce pri rozhodovaní o uplatnenom nároku podstatný význam, pričom sa v rozhodnutí vyporiadal i s podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie . Na základe uvedeného využíva možnosť sa v tomto rozhodnutí obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 387 ods.2,3 C.s.p.) a osobite sa vyporiadava len s dôvodmi, ktoré žalobca uviedol v podanom odvolaní.

10. Predmetom konania v danej veci, je žaloba, ktorou sa žalobca domáhal v zmysle zákona č. 119/1990 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1990/119/>> Zb. náhrady ušlej mzdy za obdobie nezákonného väznenia od 27.08.1996 do 15.05.1997, a to celkom vo výške 719,33 eur s príslušenstvom. Žalobca svoj nárok odôvodňoval tým, že uznesením Okresného súdu Bratislava I č.k. 3Nt/13/2015-37 zo dňa 11.12.2015 súd per analogiam vyslovil účasť žalobcu na súdnej rehabilitácii podľa § 33 ods. 2 zákona č. 119/1990 Zb. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1990/119/>>.

11. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 119/1990 Zb., právoplatné odsudzujúce súdne rozhodnutia vyhlásené v čase od 25. februára 1948 do 1. januára 1990, týkajúce sa skutkov spáchaných po 5. máji 1945 pre zločiny, prečiny alebo priestupky citované v ustanoveniach písm. a) až h) ako aj všetky ďalšie rozhodnutia v tej istej trestnej veci na ne obsahovo nadväzujúce sa zrušujú ku dňu, keď boli vydané.

12. Podľa § 33 ods. 2 zákona č. 119/1990 Zb., ustanovenia tohto zákona sa použijú obdobne na rehabilitáciu a odškodnenie osôb nezákonne zbavených osobnej slobody alebo majetku v súvislosti s trestnými činmi uvedenými v § 2 a 4 v období od 25.02.1948 do 01.01.1990, aj keď sa nezačalo trestné stíhanie, pokiaľ nedošlo k plnému odškodneniu podľa prv platných predpisov. Ustanovenie § 27 sa použije obdobne.

13. Vychádzajúc z toho, že žalobca bol za trestný čin nenastúpenia služby v ozbrojených silách podľa § 269 ods. 1 Trestného zákona <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/300/>> odsúdený rozsudkom Vojenského obvodného súdu Bratislava zo dňa 22.05.1996 sp.zn. 3T/110/96 v spojení s rozsudkom Vyššieho vojenského súdu Trenčín zo dňa 31.07.1996 sp.zn. 2To/133/96, a v roku 1996 aj vykonal výkon trest odňatia slobody, neobstoja námietky žalobcu, že ak bol podľa zákona č. 119/1990 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1990/119/>> Zb. per analogiam rehabilitovaný, mal by byť per analogiam podľa tohto zákona aj odškodnený. Odškodnenie per analogiam podľa § 33 ods. 2

citovaného zákona je možné (uvedené vyplýva priamo zo znenia tohto ustanovenia) len v prípadoch odškodnenia osôb nezákonne zbavených osobnej slobody alebo majetku v súvislosti s trestnými činmi uvedenými v § 2 a 4 v období od 25.02.1948 do 01.01.1990 (žalobca bol právoplatne odsúdený až v roku 1996 a nie v rozhodnom v čase ohraničenom období). Pričom z použitia spojky „aj keď“ v ustanovení § 33 ods. 2 zákona č. 119/1990 Zb. vyplýva, že toto ustanovenie sa nevzťahuje iba na tie prípady nezákonnosti, ku ktorým došlo bez tohto, že by vo veci bolo vedené trestné stíhanie, ale úmyslom zákonodarcu bezpochyby bolo zabezpečiť morálnu a materiálnu satisfakciu všetkých osôb, ktoré sa stali v rozhodnom časovom období objektom politických perzekúcií v súvislosti s vymenovanými trestnými činmi a ktoré nemohli byť rehabilitované podľa niektorého ustanovenia zákona o súdnej rehabilitácii. Pričom bez použitia § 33 ods. 2 zákona by sa tento účelu nedalo dosiahnuť. Na správnosť záverov súdu prvej inštancie nemá vplyv ani argumentácia žalobcu, že jeho účasť na súdnej rehabilitácii bola vyslovená uznesením Okresného súdu Bratislava I zo dňa 11.12.2015 č.k. 3Nt/13/2015-37, nakoľko súd nebol uvedeným uznesením viazaný. Odvolací súd dáva do pozornosti, že v zmysle § 193 C.s.p. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/>> je súd viazaný len a) rozhodnutím ústavného súdu o tom, či určitý právny predpis nie je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavným zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná; b) rozhodnutím ústavného súdu alebo Európskeho súdu pre ľudské práva, ktoré sa týkajú základných ľudských práv a slobôd; c) rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihnutelný podľa osobitného predpisu, a o tom, kto ich spáchal; d) rozhodnutím o osobnom stave; e) rozhodnutím vzniku alebo zániku spoločnosti. Uvedené platí aj vo vzťahu k argumentácii žalobcu, že súd prvej inštancie v obdobnej právnej veci uznal dôvodnosť žalobného nároku. Odvolací súd zastáva názor, že závery Okresného súdu Bratislava I, ku ktorým dospel v tomto konaní o vyslovenie účasti odsúdeného žalobcu na súdnej rehabilitácii neobstoja, keďže neboli splnené všetky zákonné podmienky nato, aby žalobcovi mohlo byť priznané odškodnenie podľa šiesteho oddielu citovaného zákona a v tomto uznesení ani nie je bližšie vymedzenie (toto uznesenie by malo tieto údaje obsahovať) v ktorej dobe a akým spôsobom bol obvinený pozbavený osobnej slobody alebo majetku. Odvolací súd upriamujúc pozornosť na to, že ustanovenie § 33 ods. 2 sa použije na rehabilitáciu a odškodnenie osôb nezákonne zbavených osobnej slobody alebo majetku v súvislosti s trestnými činmi uvedenými v § 2 a 4 v období od 25.02.1948 do 01.01.1990, má zhodne so súdom prvej inštancie za to, že v prejednávanej veci neboli splnené podmienky uvedené v ustanovení § 33 ods. 2, preto súd prvej inštancie dospel k správne záveru, že v danom prípade žalobca nemá nárok na priame odškodnenie podľa šiesteho oddielu citovaného zákona.

14. Na základe uvedeného odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie (vrátane výroku o trovách konania pred súdom prvej inštancie) ako vecne správne podľa § 387 ods. 1, 2 C.s.p. potvrdil.

15. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 262 ods. 1 a § 396 ods. 1 C.s.p.. Vzhľadom k výsledku odvolacieho konania bolo zrejmé, že úspešnou stranou odvolacieho konania bola žalovaná. Nakoľko z obsahu spisu vznik trov odvolacieho konania na strane žalovanej nevyplýval, odvolací súd v súlade s čl. 17 základných princípov Civilného sporového poriadku, prihliadol na procesnú ekonomiu a rozhodol tak, že žalovanej nárok na náhrada trov odvolacieho konania nepriznal.

16. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).